Kesselaiu maastikukaitseala
Kesselaid Landscape Protection Area

Kesselaid ehk Kessulaid (saksa keeles Schildau) on suurim (1,7 km2), kõrgeim ja ühtlasi ka vanim Väinameres asuv laid. Kesselaiu nimi tuleb sellest, et ta asub keset Suurt väina. Nime Kessulaid mainiti esmakordselt Johan Månssoni meresõidujuhises 1644. aastal. Laiu suurim kõrgus on 15,6 m ning põhja- ja loodeküljes asub 7-8 m kõrgune pank. Kesselaiu ja Muhu vahel asub Väinamere sügavaim koht – 22 m.

Kesselaiu rand on vähe liigestatud. Põhjarannikul ulatub merre ligi 400 meetri pikkune Suursäär, mis läände kaardudes eraldab avamerest varjulise Kesse abaja.

Kesselaid on mitmekesise loodusega. Ligi poole saarest katab eakas lookuusik, millist väikesaartel esineb harva. Suure osa saarest hõlmab lookadastik. Kesselaiu loodusväärtuste säilitamiseks on vajalik järjepidev heina- ja karjamaade traditsiooniline majandamine – niitmine ja karjatamine.

Saar on järsunõlvalise loodeküljega ning madaldub kagusse – jääajal tungis võimas liustik saarele loodest, mõjutades saare kallakust ning kujundades hilisema maastikuprofiili.

Kesselaiu maastikukaitseala peamiseks rikkuseks peetakse tänapäeval geoloogilisi objekte, kuid peale selle väärivad tähelepanu kogu Kesselaiu maastik ja elustik.

Kaitseala eesmärk on haruldaste ja teadusliku väärtusega aluspõhja kivimite, ranna-astangu ja seal paikneva lookuusiku, haruldaste taimeliikide ja poollooduslike koosluste säilitamine ja kaitse. Pank ja 60 ha metsa võeti kaitse alla juba 1938.a.

Laiu taimestik on liigirikas. On leitud ligi 400 soontaimeliiki, millest 27 on kaitsealused. Eriti tähelepanuväärsed on laiul kasvavad 17 liiki käpalisi ehk orhideesid. Laiu põhjaosas kasvab ka haruldane ussikuuseks nimetatav kuuse vorm.

Aastatel 1866-1892 oli Kessulaid omaette vald Muhu kihelkonnas. Üle saare viis Muhust mandrile talitee.

Laiul puudub püsiv elektrivarustus, pole telefoniliine, mereühendus mandriga võib talvel pikaks ajaks katkeda. Praegu elab saarel üks pere.

Kesselaiu matkarada on valminud Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel

Infotahvlid valmistas: Multireklaam Grupp OÜ www.multireklaam.ee

Kesselaid or Kessulaid (Schildau in German) with a territory of 1.7 sq/km is the largest, highest and oldest islet in theVäinameri Sea („the Sea of Straits") – a shallow part of the Baltic Sea encompassing the West-Estonian Islands. The name Kesse/Kessu refers to its location in the centre of the Suur Väin Strait (in Estonian kese/keskel means „centre/ in the cetre"). The name Kesselaid was first mentioned in a 1644 naval guide by Johan Månsson. The highest point of the islet is 15.6 m and on the north-western coast of Kesselaid there is a 7-8-metre-high coastal cliff. Between Muhu Island and Kesselaid is located the deepest point of the Suur Väin Strait – 22 metres.

The coastline of Kesselaid is not indented, though from the northern coast proceeds a 400-metre spit called Suursäär curving westwards and thus forming a small sheltered Kesse Cove.

Kesselaid boasts a diverse landscape and rich vegetation with nearly half of the islet's territory covered by and old spruce stand of alvar type rarely found on small islands, and a juniper copse occupying the majority of the islet. Preservation of traditional landscapes and nature heritage of Kesselaid requires a sustainable land management - the pastures and meadows need mowing and grazing.

Steep in the North-West, the terrain becomes lower towards the South-East – in the Ice Age a massive glacier approaching from the North-West had a powerful impact on the relief of the terrain shaping the landscape profile of the islet in later periods.

Despite the fact that it is the geological features of the islet that are considered the main asset of the land protection area, the whole landscape and biota of Kesselaid are remarkable.

A landscape protection area has been established for preservation and protection of the bedrock and coastal terrace as well as of the spruce stand, rare plant species and semi-natural communities that are unique and have a great scientific value. The islet's cliff and 60 hectares of the forest have been under protection since as early as 1938.

The vegetation of the small island is rich in species with nearly 400 species of vascular plants, 27 of which represent protected species. Worth admiration and attention are the 17 orchid species growing on Kesselaid, and a rare variation of spruce, called snake spruce.

In the years 1866-1892 Kesselaid formed a separate commune within Muhu parish. In winter, there was a winter road across the ice connecting the islet with Muhu Island and the mainland.

There is no permanent power supply on the islet; neither are there any telecommunication lines or a stable transport connection with the mainland: in winter boat traffic can stop for several months.

Hea külaline

- Ära võta maastikukaitsealalt midagi kaasa.
- Liigu saarel vaid mööda olemasolevaid teid ja radu. Üle põllu, heinamaa või õueala tohiks jalutada vaid maaomaniku nõusolekul.
- Prügi jaoks on olemas prügikastid, nende puudumisel aga võta oma prügi kaasa.
- Telkimiseks ja lõkke tegemiseks kasuta ainult selleks ettevalmistatud kohti. Lõkkekohast lahkudes veendu kindlalt, et tuli on kustunud.
- Paigaldatud infotahvlitesse, viitadesse, muudesse rajatistesse ja kõikidesse loodusobjektidesse suhtu alalhoidlikult.
- Looduses viibides arvesta ka teistega, kes võivad soovida vaikust ja rahu;
- Ära häiri koduloomi.
- Loodusest lahkudes korrasta enda järel territoorium, et oleks endalgi meeldiv järgmisel korral tagasi tulla.
- Ohust keskkonnale teata Keskkonnainspektsiooni lühinumbril 1313.
- Kui vajad kohest abi, teata sellest saarevahile telefonil +372 517 2526 või Päästeameti hädaabinumbrile 112.

Dear Visitor

- Please leave everything intact in the landscape protection area.
- Use for hiking the existing lanes and trails only. You should ask for the land-owner's permission for crossing a field, a grassland or a farm yard.
- Dispose your waste in a litter bin; in case you cannot find one, please take your litter with you when you leave the islet.
- Camping/tenting and making fire is allowed in prepared sites only. Before leaving a camping site make sure that the fire is put out.
- Show respect to the wildlife and nature heritage sites you visit. Be careful not to spoil or damage the information boards, signs, or facilities built for tourists and islanders.
- While being on the island, please respect other people's interests, too – they might wish calm and peace.
- Do not disturb farm animals and pets.
- Before leaving the islet, please clean your camping or picnic site, so that you could come again and enjoy the wilderness.
- In case of any environmental danger or hazard, call the Environmental Inspectorate at 1313.
- In case of emergency call the island guard : +372 517 2526 or to the Rescue Service emergency at 112.

Copyright © • Muhu Turismi Assotsiatsioon • www.muhu.info